

วิเคราะห์คำพิพากษาศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดี Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA: กรณีการคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในสหภาพยุโรป
Analysis of the CJEU Judgment on Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA: A Case Study of Protection for Freedom of Movement of Professional Football Players in the EU

ปีติเทพ อยู่ยืนยง
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Pedithep Youyuenyong
Faculty of Law, Chiang Mai University

E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

Received: December 30, 2024; Revised: February 22, 2025; Accepted: February 27, 2025

บทคัดย่อ

แม้ได้มีการวางระเบียบเพื่อดำรงการรักษาเสรีภาพในสัญญาและปกป้องความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากลภายใต้การกำกับดูแลกีฬาฟุตบอลนานาชาติของฟีฟ่าแต่ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปได้มีคำพิพากษาซึ่งคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาในสหภาพยุโรป ในขณะที่นักกีฬาได้ย้ายออกก่อนสัญญาจะหมดอายุ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบคลุมไปถึงนักฟุตบอลอาชีพที่มีสิทธิในเสรีภาพการเดินทางของคนทำงานภายในสหภาพยุโรป การยอมรับคำพิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปไม่เพียงแต่สอดคล้องกับเป้าหมายด้านสิทธิมนุษยชนเท่านั้น เช่น การปกป้องเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานในสหภาพยุโรป แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิในการอนุญาตให้ผู้เล่นฟุตบอลอาชีพเดินทางภายในหรือระหว่างประเทศอย่างเสรี รวมทั้งเลือกสถานที่ทำงานและสถานที่สมาคมเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมของสโมสรกีฬาฟุตบอลได้อีกด้วย บทความฉบับนี้มุ่งศึกษาคำพิพากษาที่วางหลักเกณฑ์ยืนยันว่ากฎระเบียบว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร

ของฟีฟ่าได้ละเมิดสิทธิในเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของสหภาพยุโรป โดยวิเคราะห์จากมุมมองของคำพิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดีที่ C-650/22 Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA โดยบทความฉบับนี้เพิ่มส่วนวิเคราะห์ที่สำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในสหภาพยุโรปภายในกฎหมายของสหภาพยุโรป ขณะเดียวกันก็นำเสนอประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับการปรับใช้ของมาตรา 45 และมาตรา 101 ของสนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป

คำสำคัญ: ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรป, กฎหมายสหภาพยุโรป, สหพันธ์กีฬาฟุตบอลนานาชาติ, เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐาน, คดี Lassana Diarra

Abstract

Despite establishing the maintenance of contractual stability and protecting the integrity of global football of the International Federation of Association Football (FIFA)'s international football governance, the Court of Justice of the European Union (CJEU) has delivered judgments which have protected the freedom of movement of sports players in the European Union (EU) while transferring before their contract expires, and in particular professional football players, ever more extensive right to freedom of movement for workers within the EU. Recognition of the CJEU ruling is not only in line with the human rights goal, i.e., protecting freedom of movement in the EU, but it can also serve as a significant factor for the protection of rights that allows professional football players to freely travel within or between countries, and to choose where they work or associate for the purpose of joining football clubs. This paper focuses on a ruling that affirmed the FIFA's transfer rules violated the EU right of free movement of workers, by analysing the viewpoint of the CJEU Judgment in the Case C-650/22 Lassana Diarra case Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA. It adds important insights into protection for freedom of movement of professional football players within the EU law literature, whilst also being of interest to those with a wider interest in the applicability of Article 45 and Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

Keyword: Court of Justice of the European Union, European Union Law, Fédération Internationale de Football Association, Freedom of Movement, Lassana Diarra Case

1. บทนำ

แบบแผนเกี่ยวกับการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Player Transfer Agreements) ระหว่างคู่ตกลงหลายฝ่ายที่เข้ามายินยอมตกลงกันโดยสมัครใจเพื่อให้มีผลผูกพันกันตามกฎหมาย¹ ได้ถูกยึดเป็นแนวปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านานในวงการกีฬาสากล แนวปฏิบัติสืบต่อกันมามีก็ถือเป็นเกณฑ์สำคัญของวงการกีฬาที่เกี่ยวกับความถูกต้องชอบธรรมที่ผู้คนในสังคมกีฬายอมรับนับถือร่วมกัน (Global Football Integrity) ในทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างคู่ตกลงนั้น

การแสดงเจตนาระหว่างคู่ตกลงตามข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรควรแสดงเจตนาออกมาให้ต้องตรงตามครรลองของการรักษาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันโดยสมัครสมานสามัคคีระหว่างผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลด้วยกัน (Solidarity) และความเป็นธรรมที่ผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลยอมรับนับถือร่วมกัน (Fairness)² กล่าวอีกนัยหนึ่งแบบแผนเกี่ยวกับการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรควรดำเนินไปบนครรลองของความเป็นธรรมในการทำข้อตกลงระหว่างคู่ตกลงทุกฝ่าย ปิดกั้นไม่ให้ผู้มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าอาศัยช่องทางหรือโอกาสเอารัดเอาเปรียบคู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งจนเกินสมควร หากปล่อยให้คู่ตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้อำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าถือโอกาสหรือใช้ช่องทางเอารัดเอาเปรียบคู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว คู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งก็อาจถูกเอารัดเอาเปรียบหรือถูกกดขี่ข่มเหงอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่เป็นธรรมและความไม่สงบสุขในวงการกีฬาฟุตบอลสากลได้การ

¹ Jan Lukomski, “On the Finalisation of International Football Transfers and Professional Football Players’ Contracts,” *The International Sports Law Journal* 20 (2020): 157–179.

² Richard Parrish, “Article 17 of the FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players: Compatibility with EU Law,” *Maastricht Journal of European and Comparative Law* 22, no. 2 (2015): 256–282.

ทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรจะอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการทำสัญญาหรือข้อตกลงของบุคคลก็ตาม (Freedom of Contract)

อย่างไรก็ดีผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมกีฬาฟุตบอลสากลก็มักเห็นไปในทางเดียวกันว่าข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรไม่ควรมิคู่ตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องเสียเปรียบอย่างยิ่งยวดหรือถูกกดขี่ข่มเหงจากความไม่เป็นธรรมของข้อตกลง แล้วบรรดาผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลก็เห็นพ้องต้องกันว่าสหพันธ์กีฬาฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association หรือ FIFA) ควรกำหนดกรอบของการใช้เสรีภาพในการทำข้อตกลงหรือกำหนดแบบแผนในการทำข้อตกลง เพื่อสกัดกันไม่ให้เกิดความไม่เป็นธรรมและความสับสนวุ่นวายในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ในอีกด้านยังอาจทำให้เกิดข้อตกลงที่เป็นธรรมและเกิดความเข้าใจสมักระหว่างสโมสรในวงการกีฬาฟุตบอล เหตุนี้จึงเป็นที่มาของการบัญญัติระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า (FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players) ขึ้นมาเพื่อก่อให้เกิดข้อตกลงที่เป็นธรรม มีผลบังคับใช้ต่อคู่ตกลงทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม และมีผลผูกพันทุกฝ่ายอย่างสมเหตุสมผล³

สำหรับฟีฟ่าในฐานะองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลมองว่าการวางระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าเป็นรากฐานทำให้บรรดาคู่ตกลงทุกฝ่ายที่ปรากฏอยู่ในข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร ต่างฝ่ายต่างยินยอมพร้อมใจผูกพันตนที่จะปฏิบัติตามภาระหน้าที่ต่างตอบแทนกันอย่างแน่นนอนและให้ผลประโยชน์ตอบแทนระหว่างกันอย่างสมเหตุสมผล⁴ นั้นหมายความว่าบรรดาคู่ตกลงทุกฝ่ายในข้อตกลงดังกล่าว เช่น นักกีฬาฟุตบอล (Football Player) สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม (Former Club) สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ (New Club) ต้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่ต่อกันอย่างสมเหตุสมผลที่ปรากฏอยู่ในระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า

³ Drago Kos, *FIFA Transfer System Reform: Analysis and Recommendations* (Council of Europe, 2021), accessed December 29, 2024, <https://rm.coe.int/fifa-transfer-system-reform-analysis-and-recommendations-expert-report/1680a28ad7>.

⁴ Ian Lawrence, "The Legal Context of a Player Transfer in Professional Football: A Case Study of David Beckham," *Entertainment and Sports Law Journal* 11, no. 6 (2016): 1–8.

ตัวอย่างเช่น สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมยินยอมพร้อมใจที่จะยอมให้นักกีฬาฟุตบอลโอนย้ายไปสังกัดกับสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ โดยสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ตกลงว่าจะใช้ค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Transfer Fee) ให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม⁵ ฟิฟาจึงใช้อำนาจวางระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟิฟาโดยมีเป้าหมายให้คู่ตกลงทุกฝ่ายต้องยินยอมผูกพันทำข้อตกลงก่อนนิติสัมพันธ์ระหว่างทุกฝ่าย แล้วนิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นความผูกพันแบบต่างตอบแทนบนรากฐานของความเป็นธรรม ความเป็นธรรมที่เกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดความสงบสุขในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ทำให้คู่ตกลงทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข นิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในข้อตกลงว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรที่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟิฟาย่อมทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ลงรอยระหว่างบรรดาคู่ตกลงทุกฝ่าย นั้นหมายความว่า การวางระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟิฟา ย่อมนำไปสู่ความเชื่อมั่นต่อผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลว่าคู่ตกลงในข้อตกลงว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรจะต่างฝ่ายต่างตอบแทนซึ่งกันอย่างสมเหตุสมผลและไม่ถือโอกาสเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันอย่างไม่เป็นธรรม

อย่างไรก็ตามระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟิฟามีสถานะเป็นเพียงกฎระเบียบที่ถูกกำหนดขึ้นโดยฟิฟาในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลอันเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนของ (A Legal Entity under Swiss Private Law)⁶ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและดำรงความถูกต้องชอบธรรมของสังคมกีฬานั้น อีกทั้งยังมีสภาพบังคับเฉพาะบรรดาสมาชิกของฟิฟา ในอีกด้านหนึ่งระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟิฟากำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรให้ปฏิบัติตามเท่านั้น หากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษทางวินัย (Disciplinary

⁵ Eberhard Feess and Gerd Muehlheusser, “Transfer Fee Regulations in European Football,” *European Economic Review* 47, no. 4 (2003): 645–668.

⁶ Matthieu Perruchoud, “Application of Swiss Law and Influence of Swiss Protection of Legal Personality in International Sport: A Necessity to Ensure Equality of Treatment among Competitors?” *The International Sports Law Journal* 23 (2023): 340–356.

Sanctions) ตามที่กำหนดไว้⁷ ซึ่งการควบคุมความประพฤติของบุคคลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร ยังรวมถึงการควบคุมการใช้ความสามารถของนักกีฬาฟุตบอลที่จะเดินทางจากรัฐหนึ่งไปปฏิบัติงานยังสโมสรกีฬาฟุตบอลอีกรัฐอีกแห่งหนึ่งที่ไกลออกไป หรือความสามารถของนักกีฬาที่จะออกจากสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลแห่งเดิมซึ่งตั้งอยู่ในประเทศหนึ่งเพื่อไปสังกัดยังสโมสรกีฬาฟุตบอลแห่งใหม่ซึ่งอีกประเทศหนึ่งได้ตามที่ตนปรารถนา ด้วยเหตุนี้การบังคับใช้ระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าจึงอาจกลายมาเป็นอุปสรรคขัดขวางเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐาน (Freedom of Movement) และเสรีภาพในการสมาคม (Freedom of Association) ของนักกีฬาฟุตบอล⁸

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักเกณฑ์ตามระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าและหลักกฎหมายสหภาพยุโรปที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดี *Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA* ในคำพิพากษาศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปฉบับนี้ ศาลได้หยิบยกประเด็นเรื่องการวางระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าในลักษณะที่ไปกระทบต่อเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานตามมาตรา 45 (Article 45) แห่งสนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือ TFEU) ขึ้นวินิจฉัย ซึ่งผู้เขียนได้อธิบายรายละเอียดโดยสรุปเกี่ยวกับคดีนี้ พร้อมวิเคราะห์ประเด็นท้าทายทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร

⁷ United Nations Office on Drugs and Crime, *Crime, Corruption and Wrongdoing in the Transfer of Football Players and Other Athletes* (United Nations Office on Drugs and Crime, November 2022), accessed December 29, 2024, https://www.unodc.org/documents/Safeguardingsport/Publications/Advocacy_Paper_Crime_Athlete_Corruption_Transfers_Football_NOV22.pdf.

⁸ Roger Welch, "Player Mobility, the FIFA Transfer Rules and Freedom of Movement," *International Sports Law Review* 6, no. 4 (2008): 83–86.

2. คำวินิจฉัยของสภาระงับข้อพิพาทของฟีฟ่าหรือ DRC ในคดี Lassana Diarra

นาย Lassana Diarra นักกีฬาฟุตบอลชาวฝรั่งเศสที่มีชื่อเสียง เคยเล่นสโมสรกีฬาฟุตบอลชั้นนำหลายสโมสร เช่น สโมสร Chelsea F.C. (สโมสรกีฬาฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) สโมสรฟุตบอล Real Madrid CF (สโมสรกีฬาฟุตบอลในประเทศสเปน) ได้เคยเข้าไปอยู่ภายใต้สังกัดของสโมสร FC Lokomotiv Moscow (สโมสรกีฬาฟุตบอลในประเทศรัสเซีย) เพื่อปฏิบัติงานในฐานะนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัด โดยสโมสร FC Lokomotiv Moscow ทำสัญญาจ้างให้นาย Lassana Diarra เข้ามาเป็นนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัดเป็นระยะเวลาทั้งหมด 4 ปี ต่อมาสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนาย Lassana Diarra ก็ได้กล่าวหาว่านาย Lassana Diarra ได้การกระทำการล่วงละเมิดหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนสัญญาจ้าง (Breach of Contract) ต่อสโมสร FC Lokomotiv Moscow ในฐานะที่เป็นนายจ้างและสโมสรต้นสังกัดเดิม เพราะสัญญาจ้างนาย Lassana Diarra ระบุความว่านาย Lassana Diarra ต้องตกลงยินยอมที่จะปฏิบัติงานในฐานะนักกีฬาฟุตบอลให้กับสโมสร FC Lokomotiv Moscow เป็นเวลา 4 ปี นับตั้งแต่วันเข้าปฏิบัติงานในฐานะนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัดของสโมสร หากนาย Lassana Diarra มีความประสงค์จะออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ระบุเอาไว้ในสัญญา นาย Lassana Diarra จะต้องยินยอมชดเชยค่าสินไหมทดแทน (Compensation) ให้กับสโมสร FC Lokomotiv Moscow จึงถือได้ว่าเป็นข้อตกลงกำหนดความเสียหายเพื่อการผิดนัดไม่ชำระหนี้ไว้ล่วงหน้า ซึ่งต่อมานาย Lassana Diarra ไม่ได้ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่สโมสร FC Lokomotiv Moscow สโมสร FC Lokomotiv Moscow จึงเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำผิดข้อตกลงของนาย Lassana Diarra เป็นจำนวนเงิน 20 ล้านยูโร (€20m) อย่างไรก็ตาม นาย Lassana Diarra ได้ปฏิเสธไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ทั้งยังกล่าวหาว่าสโมสร FC Lokomotiv Moscow ยังคงค้างค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้กับตนเอง เหตุนี้เองสโมสร FC Lokomotiv Moscow จึงได้ยื่นข้อพิพาทให้สภาระงับข้อพิพาทของฟีฟ่า (FIFA's Dispute Resolution Chamber หรือ DRC)⁹ การพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาท

⁹ สภาระงับข้อพิพาทของฟีฟ่า (FIFA's Dispute Resolution Chamber หรือ DRC) ได้แก่ สถาบันระงับข้อพิพาททางการบริหารปกครองของฟีฟ่าที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจบริหารปกครองตามกฎหมายที่ฟีฟ่ากำหนดเอาไว้ ข้อพิพาทที่เกิดจากกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาไม่ว่าจะเป็นคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างฟีฟ่า หรือสถาบันทางการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของฟีฟ่า หรือสมาคมชาติสมาชิกที่อยู่ใต้อำนาจของฟีฟ่ากับผู้อยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจการบริหารปกครองของฟีฟ่าหรือระหว่างระหว่างสถาบันทางการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของฟีฟ่า หรือสมาคมชาติสมาชิกที่อยู่ใต้อำนาจของฟีฟ่าด้วยกัน โปรดดูเพิ่มเติมใน Ian Blackshaw, "ADR and Sport:

ระหว่างสโมสร FC Lokomotiv Moscow กับนาย Lassana Diarra โดยประสงค์จะให้นาย Lassana Diarra รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อสโมสร FC Lokomotiv Moscow

ในเวลาต่อมา DRC วินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างสโมสร FC Lokomotiv Moscow กับนาย Lassana Diarra โดยให้นาย Lassana Diarra ต้องรับผิดชอบต่อสโมสร FC Lokomotiv Moscow โดยต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนต่อสโมสร FC Lokomotiv Moscow เป็นจำนวนเงินถึง 10.5 ล้านยูโร (€ 10.5m) เพราะนาย Lassana Diarra ได้กระทำการฝ่าฝืนกฎระเบียบของฟีฟ่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร ได้แก่ ระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players หรือ ระเบียบ RSTP)¹⁰ มีข้อสังเกตที่ว่าหาก DRC เห็นว่าสโมสร FC Lokomotiv Moscow กำหนดจำนวนค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่นาย Lassana Diarra ผิดสัญญาจ้างหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงการจ้างงานเอาไว้สูงเกินส่วน DRC สามารถใช้ดุลพินิจลดจำนวนค่าสินไหมทดแทนลงในจำนวนพอสมควรก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความได้สัดส่วนของประโยชน์ที่สโมสร FC Lokomotiv Moscow พึงได้รับโดยชอบด้วยระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร เหตุนี้ DRC จึงลดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเหลือเพียง 10.5 ล้านยูโร จากเดิมที่สโมสร FC Lokomotiv Moscow เคยเรียกร้องเป็นจำนวนเงิน 20 ล้านยูโร

ครั้งต่อมานาย Lassana Diarra ได้รับข้อเสนอให้เข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดสโมสร Royal Charleroi S.C. (สโมสรกีฬาฟุตบอลในประเทศเบลเยียม) โดยที่สโมสร Royal Charleroi S.C. ก็ถือเป็นสโมสรที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียม (Royal Belgian Football Association หรือ RBFA) ทั้งยังเป็นสโมสรที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหรือกิจกรรมกีฬาฟุตบอลซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามของฟีฟ่า ในอีกด้าน RBFA ก็ถือเป็นสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าที่องค์กรของตนกับบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของตนก็จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่า นั้นหมายความว่าระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือระเบียบ RSTP ก็ย่อมมีผล

Settling Disputes Through the Court of Arbitration for Sport, the FIFA Dispute Resolution Chamber, and the WIPO Arbitration & Mediation Center,” *Marquette Sports Law Review* 24, no. 1 (2013): 1–57.

¹⁰ Fédération Internationale de Football Association, *The FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players* (Zürich: Fédération Internationale de Football Association, 2014).

บังคับใช้กับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลจากต่างประเทศเข้ามาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลภายในประเทศอีกด้วย

อนึ่ง FIFAสามารถอาศัยอำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลตามระเบียบ RSTP ในการออกหรือไม่ออกใบอนุญาตการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (International Transfer Certificate หรือ ITC) อันเป็นคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาให้อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้นักกีฬาฟุตบอลโอนย้ายสโมสรกีฬาฟุตบอลจากอีกประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง คำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาเช่นนี้สร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดสิทธิในการโอนย้ายข้ามสโมสรหรือระงับสิทธิในการโอนย้ายข้ามสโมสร หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของนักกีฬาฟุตบอลที่จะเป็นผู้มีต้นสังกัดหรือผู้ไร้ต้นสังกัดของนักกีฬาฟุตบอลคนหนึ่งคนใด สำหรับเงื่อนไขในการออกหรือไม่ออกใบอนุญาตการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือ ITC ที่เป็นสาระสำคัญอย่างหนึ่ง นั่นก็คือการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ที่ถูกวางเอาไว้ในระเบียบ RSTP สำหรับประกันความเป็นธรรมหรือวางมาตรฐานในการร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลที่นักกีฬาฟุตบอลที่ควรยึดปฏิบัติเพื่อไม่ให้ความสับสนวุ่นวายในวงการกีฬาฟุตบอลสากล

FIFAสามารถอาศัยอำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลตามระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือระเบียบ RSTP ในการออกหรือไม่ออกใบอนุญาตการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (International Transfer Certificate หรือ ITC) อันเป็นคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาให้อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้นักกีฬาฟุตบอลโอนย้ายสโมสรกีฬาฟุตบอลจากอีกประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง คำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาเช่นนี้สร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดสิทธิในการโอนย้ายข้ามสโมสรหรือระงับสิทธิในการโอนย้ายข้ามสโมสร หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของนักกีฬาฟุตบอลที่จะเป็นผู้มีต้นสังกัดหรือผู้ไร้ต้นสังกัดของนักกีฬาฟุตบอลคนหนึ่งคนใด สำหรับเงื่อนไขในการออกหรือไม่ออกใบอนุญาตการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือ ITC ที่เป็นสาระสำคัญอย่างหนึ่ง นั่นก็คือการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ที่ถูกวางเอาไว้ในระเบียบ RSTP สำหรับประกันความเป็นธรรมหรือวางมาตรฐานในการร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลที่นักกีฬาฟุตบอลที่ควรยึดปฏิบัติเพื่อไม่ให้ความสับสนวุ่นวายในวงการกีฬาฟุตบอลสากล เหตุนี้ FIFAจึงอ้างเหตุผลที่นาย Lassana Diarra ได้กระทำการฝ่าฝืนระเบียบ RSTP ตามที่ DRC ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างสโมสร FC Lokomotiv Moscow กับนาย Lassana Diarra เอามาออกคำสั่งไม่ออก ITC เท่ากับว่าผลของการไม่ได้รับ ITC

ยอมทำให้นาย Lassana Diarra ไม่สามารถย้ายมาเข้าร่วมปฏิบัติงานในฐานะนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัดสโมสร Royal Charleroi S.C. ได้ เท่ากับว่าคำสั่งนี้กระทบต่อสิทธิในการโอนย้ายข้ามสโมสรของนาย Lassana Diarra โดยตรง

นอกจากนี้นาย Lassana Diarra ผู้ที่เคยอยู่ภายใต้สังกัด ก็ไม่อาจอ้างเหตุอันชอบธรรมในการเลิกสัญญา เป็นการผิดสัญญาจ้างต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่สโมสร FC Lokomotiv Moscow ต้นสังกัดเดิมในฐานะผู้จ้าง ดังนี้ DRC จึงได้วินิจฉัยว่าการที่สโมสร FC Lokomotiv Moscow ในฐานะผู้จ้างได้ทำการยกเลิกสัญญาจ้างนาย Lassana Diarra ในภายหลังจึงชอบด้วยระเบียบ RSTP

อย่างไรก็ตาม ในคำวินิจฉัยของ DRC ได้ระบุเอาไว้อย่างชัดเจนว่าหากนาย Lassana Diarra ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับสโมสร FC Lokomotiv Moscow เพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสโมสร FC Lokomotiv Moscow เรียบร้อยแล้ว สมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าในประเทศรัสเซียอันเป็นที่ตั้งของสโมสร FC Lokomotiv Moscow ต้นสังกัดเดิม ได้แก่ สหภาพกีฬาฟุตบอลรัสเซีย (Russian Football Union หรือ RFS) จึงจะสามารถออก ITC ให้กับนาย Lassana Diarra ได้ แล้วนาย Lassana Diarra ย่อมสามารถทำการโอนย้ายมาสังกัดกับสโมสร Royal Charleroi S.C. ได้อีกทั้งยังสามารถลงทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศเบลเยียมอันเป็นพื้นที่จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลภายใต้การกำกับดูแลของราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียมหรือ RBFA (หรือบางเอกสารเรียกว่า Royal Belgian FA) ได้ ในอีกด้านหนึ่งสโมสร Royal Charleroi S.C. ประสงค์ที่จะให้นาย Lassana Diarra ได้รับ ITC จากสหภาพกีฬาฟุตบอลรัสเซียเพื่อให้นาย Lassana Diarra สามารถนำเอา ITC มาเป็นเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Registration) กับ RBFA เพื่อให้นาย Lassana Diarra ได้ปฏิบัติตาม ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่า อีกทั้งสโมสร Royal Charleroi S.C. ยังได้ทำข้อตกลงในเบื้องต้นกับนาย Lassana Diarra ว่าจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ รวมถึง ความเสียหาย สูญเสียและค่าเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ที่เป็นผลหรือสืบเนื่องจากความรับผิดชอบของนาย Lassana Diarra ต่อสโมสร FC Lokomotiv Moscow ต้นสังกัดเดิม

3. คำวินิจฉัยของศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬาหรือศาล CAS ในคดี CAS 2015/A/4094, Lassana Diarra v. FC Lokomotiv Moscow, Award of 27 May 2016

นาย Lassana Diarra ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยไม่พอใจคำวินิจฉัยของ DRC ดังกล่าว นาย Lassana Diarra จึงใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา (Court Arbitration for Sport หรือศาล CAS)¹¹ ซึ่งศาล CAS ในฐานะที่เป็นสถาบันยุติธรรมเพื่อระงับข้อพิพาททางการกีฬาสากลที่กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่ายอมรับจึงมีอำนาจรับอุทธรณ์คดีของนาย Lassana Diarra เอาไว้ คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาล CAS¹²

ทั้งนี้ ในคดี CAS 2015/A/4094, Lassana Diarra v. FC Lokomotiv Moscow, Award of 27 May 2016 ศาล CAS ได้วินิจฉัยลดจำนวนค่าสินไหมทดแทนเหลือเพียง 10 ล้านยูโร (€10m) จากเดิมที่ DRC ได้วินิจฉัยให้นาย Lassana Diarra ต้องรับผิดชอบสโมสร FC Lokomotiv Moscow โดยต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงิน 10.5 ล้านยูโร ตลอดจนศาล CAS ได้พิพากษายืนตามคำวินิจฉัยของ DRC โดยศาล CAS ได้ให้เหตุผลทำนองเดียวกับ DRC เคยวินิจฉัยที่ว่าสโมสร FC Lokomotiv Moscow ต้นสังกัดเดิมในฐานะผู้จ้างได้ทำสัญญาจ้างมีกำหนดระยะเวลา หากนาย Lassana Diarra ประสงค์จะเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดโดยสโมสร FC Lokomotiv Moscow ไม่มีความผิดแต่อย่างใด ทั้งนาย Lassana Diarra ผู้ที่เคยอยู่ภายใต้สังกัด ก็ไม่อาจอ้างเหตุอันชอบธรรมในการเลิกสัญญาเป็นการผิดสัญญาจ้างต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่สโมสร FC Lokomotiv Moscow ต้นสังกัดเดิมในฐานะผู้จ้าง เหตุนี้เองศาล CAS จึงได้วินิจฉัยลงโทษทางวินัยต่อนาย Lassana Diarra ไม่ว่าจะเป็นโทษทางวินัยห้ามลงทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ฟีฟ่ากำกับดูแล

¹¹ ศาลอนุญาโตตุลาการทางการกีฬา (Court Arbitration for Sport หรือศาล CAS) ได้แก่ สถาบันระงับข้อพิพาททางการกีฬาสากล ที่ใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการมาช่วยระงับข้อพิพาททางการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอล ฟีฟ่าสร้างกระบวนการยุติธรรมของตน พร้อมทั้งยอมรับให้ศาล CAS ให้เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลชั้นสูงสุด อีกทั้งศาล CAS ยังมีเขตอำนาจอย่างสากล โปรดดูเพิ่มเติมใน *Fédération Internationale de Football Association, FIFA Statutes August 2014 Edition* (Zürich: Fédération Internationale de Football Association, 2014). และ Chui Ling Goh and Jack Anderson, “The Credibility of the Court of Arbitration for Sport,” *Harvard Journal of Sports & Entertainment Law* 13, no. 2 (2022): 233–264.

¹² Stefano Bastianon and Michele Collucci, “The Evolution of FIFA Transfer Football Regulations: Challenges, Opportunities, and Innovative Approaches in the Wake of the Diarra Judgment,” *Rivista di Diritto ed Economia dello Sport* 20 (2024): 1–49.

การแข่งขันเป็นระยะเวลา 15 เดือน (15-month suspending from professional football) และลงโทษให้หยุดทำงานชั่วคราวโดยไม่ได้รับค่าจ้างระหว่างพักงานเป็นระยะเวลา 15 เดือน (15-month salary suspension)¹³

4. คำพิพากษาของศาลพาณิชย์จังหวัดเฮโน ประเทศเบลเยียม

ดังนั้น นาย Lassana Diarra เห็นว่าการบังคับใช้ ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าส่งผลกระทบต่อสิทธิในทางทำมาหาได้หรือทางเจริญในอาชีพการงานนักกีฬาฟุตบอลอาชีพของตน เหตุนี้ นาย Lassana Diarra มาฟ้องต่อศาลพาณิชย์จังหวัดเฮโน (Hainaut Commercial Tribunal หรือ Tribunal de commerce du Hainaut) ประเทศเบลเยียม¹⁴ โดยอ้างว่าทั้งฟีฟ่าและราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียมได้บังคับใช้กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือ ระเบียบ RSTP ไปในทำนองที่สร้างความเสียหายแก่สิทธิในทางทำมาหาได้หรือทางเจริญในอาชีพการงานนักกีฬาฟุตบอลของนาย Lassana Diarra จึงถือเป็นการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายเบลเยียม และถือว่าผู้นั้นทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดสิทธิของนาย Lassana Diarra นั้น ศาลพาณิชย์จังหวัดเฮโนได้พิจารณาพิพากษาว่า การบังคับใช้ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าและราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียมในฐานะองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลชาติสมาชิกของฟีฟ่าได้สร้างความเสียหายต่อนาย Lassana Diarra เหตุนี้เองทั้งฟีฟ่าและราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียมจึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับนาย Lassana Diarra เป็นจำนวนเงิน 6 ล้านยูโร (€6m)¹⁵

¹³ Ornella Desirée Bellia, “CAS 2015/A/4094, Lassana Diarra v. FC Lokomotiv Moscow, Award of 27 May 2016,” *Yearbook of International Sports Arbitration 2016* (2016): 317–332.

¹⁴ Alban Bennacer, “Affaire Lassana Diarra, vers un nouvel arrêt Bosman ?” *L’Officiel juridique du sport*, June 2024, accessed December 29, 2024, <http://strategos-avocat.com/gallery/LOJS195.pdf>.

¹⁵ Mark James, “The Diarra Case,” *The International Sports Law Journal* 24 (2024): 205–207.

5. การยื่นเรื่องของศาลอุทธรณ์ภาคมงส์ ประเทศเบลเยียมต่อศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปหรือ CJEU เพื่อให้ตีความว่า ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าขัดหรือแย้งกับมาตรา 45 ของ TFEU หรือไม่

อย่างไรก็ตามฟีฟ่าได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลพาณิชย์จังหวัดเอโน ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาคมงส์ (Belgian Court of Appeal in Mons หรือ Cour d'appel de Mons)¹⁶ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายเบลเยียมกำหนดวันนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาของศาลพาณิชย์จังหวัดเอโน ระบบกฎหมายเบลเยียมได้อนุญาตให้ฟีฟ่าใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายได้ โดยระบุข้อคัดค้านคำพิพากษาศาลพาณิชย์จังหวัดเอโนว่าระเบียบ RSTP ขอบด้วยกฎหมายแล้ว¹⁷ ทั้งยังเป็น การวางระเบียบ RSTP เพื่อรักษาเสถียรภาพในสัญญาระหว่างบรรดาผู้เล่นหรือคู่สัญญาที่เข้ามาผูกพันกันในช่วงเวลาเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร ในการดำรงความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาให้ปรากฏต่อสาธารณชนสืบไป แต่นาย Lassana Diarra ได้ต่อสู้ว่าระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเบลเยียมตามที่ศาลพาณิชย์จังหวัดเอโนอันเป็นศาลชั้นต้นของประเทศเบลเยียมได้ให้เหตุผลเอาไว้ในคำพิพากษา ข้ำระเบียบ RSTP ของฟีฟ่ายังขัดหลักเกณฑ์ของกฎหมายสหภาพยุโรป (European Union Law หรือ EU Law) ได้แก่ สนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือ TFEU) อันถือเป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินงานของสหภาพยุโรปในฐานะองค์การเหนือชาติ (Supranational Organisation) และยังเป็นกฎกติกาสูงสุดในการกำกับดูแลและบริหารปกครองบรรดาชาติสมาชิก (Member States) ซึ่งประเทศเบลเยียมในฐานะชาติสมาชิกของสหภาพยุโรปก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกวางเอาไว้ในสนธิสัญญานับนี้้อย่างเคร่งครัด

¹⁶ Carmen Perales, “Belgian Court Asks ECJ to Rule on Legality of FIFA Player Transfer Rules,” *PaRR*, September 2024, accessed December 29, 2024, <https://www.dupont-hissel.com/assets/48df318cd-32bb-46c1-8f59-739b0dffe3/parr-article.pdf>.

¹⁷ École des Agents de Joueurs de Football, “Revue Juridique Arrêt Diarra: Quel Impact sur les Contrats des Joueurs de Football ?” *École des Agents de Joueurs de Football*, October 2024, accessed December 29, 2024, <https://www.eajf.fr/blog-posts/arret-diarra-quel-impact-sur-les-contrats-des-joueurs-de-football>.

ในอีกด้านหนึ่งบรรดาบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลตามกฎหมายเบลเยียมหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับประเทศเบลเยียม ก็พึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกลงเฝ้าไว้ในสนธิสัญญาฉบับนี้อย่างเคร่งครัดเช่นเดียวกัน เท่ากับว่าสนธิสัญญาฉบับนี้เป็นกฎหมายสูงสุดฉบับหนึ่งซึ่งกฎหมายอื่นใดของบรรดาชาติสมาชิกจะวางหลักการขัดหรือแย้งไม่ได้ อีกทั้งบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันภายใต้กฎหมายเบลเยียมก็จะดำเนินการใดขัดหรือแย้งกับหลักการในสนธิสัญญาฉบับนี้ไม่ได้เช่นกัน นาย Lassana Diarra ได้ต่อสู้ว่าระเบียบ RSTP ของฟีฟาววางหลักเกณฑ์ฝ่าฝืนหลักการคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐาน (Freedom of Movement) ของบุคคลทั่วไปและข้อห้ามทำข้อตกลง (หรือวางกฎระเบียบของสมาคม) จำกัดการแข่งขันทางการค้า (Prohibition on Anti-Competitive Agreements) อันเป็นหลักการสำคัญที่ TFEU รับรองไว้เป็นการเฉพาะ หลักการนี้ถูกนำมาวางหลักเกณฑ์ไว้อย่างเด่นในมาตรา 45 และมาตรา 101 ของ TFEU (Articles 45 and 101 of the TFEU) โดยมีการวางหลักการเอาไว้ในมาตรา 45 ของ TFEU กล่าวคือ เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของแรงงานต้องได้รับการรับรองหรือคุ้มครองภายใต้สหภาพยุโรป (Freedom of movement for workers shall be secured within the Union) และการใช้เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของแรงงานดังกล่าวควรนำไปสู่การยกเลิกการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุความแตกต่างระหว่างสัญชาติของแรงงานจากรัฐสมาชิกในประเทศเกี่ยวกับการจ้างงาน ค่าตอบแทน และเงื่อนไขอื่น ๆ ของการทำงานและการจ้างงาน และมีการวางหลักการเอาไว้ในมาตรา 101 ของ TFEU กล่าวคือการตัดสินใจในการดำเนินกิจการของสมาคมหนึ่งสมาคมใดในทางที่สร้างแนวปฏิบัติร่วมกันอันส่งผลกระทบต่อการค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิกหรือมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจการค้า ในทำนองที่เป็นการจำกัด ป้องกัน หรือบิดเบือนการแข่งขันทางการค้าในตลาดภายในของภูมิภาคยุโรปไม่ได้ (Object or effect the prevention, restriction or distortion of competition within the internal market) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางกฎระเบียบขององค์กรหรือสมาคมอันเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้รัฐสมาชิกหรือเกี่ยวข้องกับรัฐสมาชิก ไปในทำนองที่กำหนดเงื่อนไขในข้อตกลงการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติข้ามแดนหรือการสิ้นสุดสัญญาจ้างแรงงาน ซึ่งอาจเป็นผลทำให้ผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับข้อตกลงหรือสัญญาดังกล่าวต้องเสียเปรียบอย่างยิ่งยวด ด้วยเหตุนี้ศาลอุทธรณ์ภาคจึงได้ยื่นเรื่องต่อศาลยุติธรรม

แห่งสหภาพยุโรป (Court of Justice of the European Union หรือ CJEU) เพื่อให้ตีความว่าระเบียบ RSTP ของฟีฟ่ามีเนื้อหาขัดหรือแย้งกับมาตรา 45 และมาตรา 101 ของ TFEU หรือไม่¹⁸

สำหรับบทบัญญัติของระเบียบ RSTP ที่ถูกนำมาพิจารณาว่าขัดต่อ TFEU ของสหภาพยุโรปมีอยู่ 2 มาตราด้วยกัน¹⁹ ได้แก่ (ก) มาตรา 9 ของ ระเบียบ RSTP (Article 9 of the ระเบียบ RSTP) ที่วางหลักเกณฑ์ให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ต้องการโอนย้ายข้ามสโมสรจากอีกประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง จะต้องได้รับ ITC จากสมาคมกีฬาฟุตบอลชาติสมาชิกของฟีฟ่าจากประเทศอันเป็นที่ตั้งของสโมสรต้นสังกัดเดิมเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรไปยังสโมสรต้นสังกัดใหม่ที่ตั้งอยู่ในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่ง ITC ใช้เป็นหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพผู้เล่นที่สามารถลงทำการแข่งขันในนามสโมสรต้นสังกัดใหม่ (Registration of a player with a new club) นั้นหมายความว่าสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าที่มีอำนาจบริหารปกครองสโมสรต้นสังกัดเดิมนั้นสามารถใช้อำนาจตามระเบียบ RSTP อันมีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ที่จะก่อให้เกิดการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรต้นสังกัดใหม่และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลที่สามารถลงแข่งขันในนามต้นสังกัดใหม่

ทั้งหมดทั้งมวลล้วนในประเด็นที่กล่าวมาผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิในการลงทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอลเพื่อทางทำมาหาได้หรือทางเจริญด้านเศรษฐกิจของตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพการใช้อำนาจตามระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าและบรรดาสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ในลักษณะนี้ ย่อมสร้างเงื่อนไขจำกัดการใช้เสรีภาพตามมาตรา 45 แห่ง TFEU (Article 45 of the TFEU) เพราะแท้ที่จริงแล้วประชาชนทุกคนย่อมพึงมีเสรีภาพแห่งการเคลื่อนย้ายตนเองข้ามประเทศและการโยกย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนของแต่ละรัฐสมาชิกสหภาพยุโรป โดยปราศจากสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคขวางกั้นหรือปราศจากกระบวนการที่สร้างภาระให้เกิดกับประชาชน

¹⁸ Mathieu Maisonneuve, “Chronique de jurisprudence arbitrale en matière sportive (Tribunal de commerce du Hainaut (Belgique), division Charleroi, 19 janvier 2017, A/16/00141, Lassana Diarra c/ URBSFA & FIFA; Tribunal fédéral suisse, 1re Cour de droit civil, arrêt 4A_620/2015 du 13 décembre 2016, Sporting Clube de Portugal c/ Doyen Sports Investments Limited),” *Revue de l’arbitrage* 3 (2024): 1011–1057.

¹⁹ Jean-Louis Dupont, “Sport Governance and EU Law: The Times They Are (Finally!) A-Changin’,” *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 2, no. 1 (2024): 1–17.

เกินสมควร อันมีผลกระทบต่อการใช้สิทธิในการเดินทางข้ามแดนเพื่อมาทำงานหรือโยกย้ายถิ่นฐานข้ามชาติเพื่อมาใช้แรงงาน ซึ่งผลกระทบเช่นนี้เป็นผลกระทบในด้านลบอันสามารถทำให้ประชาชนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพขาดโอกาสในการแสวงหาชื่อเสียงเกียรติคุณทางด้านกีฬาและเสียโอกาสในทางทำมาหาได้หรือทางเจริญทางเศรษฐกิจจนตนเองได้รับความเสียหาย หากประชาชนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่ได้รับ ITC จากสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าของประเทศอันเป็นที่ตั้งต้นสังกัดเดิม ก็จะไม่สามารถโอนย้ายตนเองข้ามสโมสรได้และไม่สามารถลงทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในนามสโมสรต้นสังกัดใหม่ได้ และ (ข) มาตรา 17 ของ ระเบียบ RSTP (Article 17 of the ระเบียบ RSTP) ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผลของการเลิกสัญญาจ้างที่ปราศจากสาเหตุอันชอบธรรมในเลิกสัญญา (Consequences of terminating a contract without just cause)²⁰ กล่าวคือ การที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาจ้างระหว่างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับสโมสรต้นสังกัดซึ่งโดยเนื้อหาและข้อเท็จจริงแล้วถือว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพจะสามารถบอกเลิกสัญญาจ้างได้ก่อนที่สัญญาจ้างจะสิ้นสุดลง

เหตุนี้เองนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอาจเผชิญโทษทางแพ่งที่เกิดจากการกระทำความผิดทางแพ่งฐานละเมิดสัญญาจ้าง นักกีฬาฟุตบอลอาชีพผู้กระทำความผิดจึงจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (หรือค่าเสียหาย) เป็นตัวเงินให้แก่สโมสรต้นสังกัด อีกทั้งระเบียบ RSTP ยังกำหนดให้การบอกเลิกสัญญาจ้างที่ปราศจากสาเหตุอันชอบธรรมในเลิกสัญญาของตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ นักกีฬาฟุตบอลอาชีพดังกล่าวจะต้องเผชิญโทษทางวินัย (Sporting Sanctions) หากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนถึงกำหนดระยะเวลาจ้างที่ระบุเอาไว้อย่างชัดเจน (สโมสรต้นสังกัดในฐานะนายจ้างทำสัญญาจ้างมีกำหนดระยะเวลาจ้างเป็นที่แน่นอน หากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในฐานะลูกจ้างเป็นผู้ที่บอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดโดยสโมสรต้นสังกัดในฐานะนายจ้างไม่มีความผิด เป็นการที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพในฐานะลูกจ้างผิดสัญญาจ้างต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่สโมสรต้นสังกัดในฐานะนายจ้างกับทั้งยังต้องรับโทษทางวินัยจากฟีฟ่า (หรือสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่า)) ซึ่งโทษทางวินัยเช่นนี้เป็นการสร้างภาระให้เกิดกับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเกินสมควร มีผลกระทบต่อสิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจนได้รับความเสียหาย ทั้งก่อให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนต่อนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์ที่จะโอนย้ายไปสังกัดและก่อให้เกิดภาระทาง

²⁰ Paul A. Czarnota, "FIFA Transfer Rules and Unilateral Termination Without Just Cause,"

Berkeley Journal of Entertainment and Sports Law 2, no. 1 (2024): 1–47.

เศรษฐกิจกับสโมสรต้นสังกัดใหม่ เพราะมาตรา 17 ของระเบียบ RSTP บัญญัติเอาไว้ว่าหากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับสโมสรต้นสังกัดเดิมแล้ว ทั้งตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพและสโมสรต้นสังกัดใหม่ต้องร่วมกันรับผิดชอบจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากความรับผิดชอบของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต่อสโมสรต้นสังกัดเดิมด้วย (If a professional is required to pay compensation, the professional and his new club shall be jointly and severally liable for its payment) เหตุนี้จึงเป็นการบังคับใช้ระเบียบ RSTP ที่สร้างภาระให้กับสโมสรต้นสังกัดใหม่ จนอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้สโมสรต้นสังกัดใหม่ลังเลไม่ยอมรับโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเข้ามาสู่สังกัดของตนหรือพยายามสร้างเงื่อนไขบางประการเพื่อจำกัดความรับผิดชอบของตน ปัจจัยและเงื่อนไขที่ว่ามานี้ล้วนแล้วแต่กระทบต่อเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาในสหภาพยุโรป

6. คำพิพากษาศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดี *Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA*

การที่ศาลอุทธรณ์ภาคมีคำสั่งส่งเรื่องไปให้ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปพิจารณาว່าระเบีย RSTP ของฟีฟ่าขัดหรือแย้งต่อเสรีภาพในการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติข้ามแดนตามมาตรา 45 ของ TFEU ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นหรือไม่ ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปเห็นว่าระเบียบ RSTP เป็นกฎระเบียบของฟีฟ่าในฐานะนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนสำหรับใช้บริหารปกครองบรรดาสมาชิกหรือผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองในตัวเอง แล้วการวางกฎระเบียบควบคุมการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรข้ามแดนและการวางมาตรการบังคับเพื่อควบคุมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างประเทศเอาไว้เป็นพิเศษเช่นนี้นี้ก็เป็นอุปสรรคต่อการใช้สิทธิเพื่อเดินทางข้ามแดนไปประกอบอาชีพนักกีฬาฟุตบอลได้อย่างอิสระ ทั้งระเบียบ RSTP ยังเป็นกฎระเบียบที่บัญญัติขึ้นเกินความจำเป็น กระทั่งกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพ และไม่เข้าข้อยกเว้นในการจำกัดเสรีภาพในการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติตามมาตรา 45 ของ TFEU เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะ (Public Security) หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย (Public Policy) หรือในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะต้องเฝ้าระวังด้านสาธารณสุข (Public Health)

อันที่จริงข้อจำกัดเกี่ยวกับเสรีภาพในการการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติที่ปรากฏอย่างชัดเจนในระเบียบ RSTP กระทบต่อเสรีภาพในการตัดสินใจโอนย้ายตนเองจากต้นสังกัดเดิมไปสังกัดยังสโมสรต้นสังกัดใหม่ของนาย Lassana Diarra จำกัดการใช้ความสามารถของนาย Lassana Diarra ในการเคลื่อนย้ายเพื่อเป้าหมายในการประกอบอาชีพเพื่อแสวงหารายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัวจากประเทศรัสเซียอันเป็นสถานที่ตั้งของสโมสร FC Lokomotiv Moscow (อันเป็นสโมสรที่ดำเนินกิจการในนามบริษัท Lokomotiv Moscow) ไปยังประเทศเบลเยียมอันเป็นสถานที่ตั้งของสโมสร Royal Charleroi S.C. (อันเป็นสโมสรที่ดำเนินกิจการในนามบริษัท Sporting du Pays de Charleroi)

ในอีกด้านศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยว่ามาตรา 45 ของ TFEU เกี่ยวกับเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายตัวเองจากสถานที่ทำงานในประเทศหนึ่งไปทำงานยังสถานที่ทำงานในประเทศหนึ่งของคนงานหรือแรงงาน เกี่ยวข้องกับมิติข้ามพรมแดน (Cross-Border Dimension) อย่างชัดเจน เพราะเป็นเรื่องที่คนงานหรือแรงงานประสงค์ที่จะเดินทางเพื่อไปทำงานผ่านจากแดนหนึ่งไปยังอีกแดนหนึ่ง

อีกทั้งศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปยังเห็นว่าระเบียบ RSTP มีเป้าหมายสำคัญในการให้อำนาจฟีฟ่าใช้อำนาจแทรกแซงเสรีภาพในการทำสัญญาเพื่อป้องกันไม่ให้คู่ตกลงในข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรได้เปรียบคู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งอย่างยิ่งยวด สกัดกันไม่ให้ผู้มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจที่ดีอย่างกว่าถูกเอารัดเอาเปรียบเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่เป็นธรรมและความไม่สงบเรียบร้อยในวงการกีฬาฟุตบอลสากล²¹ แต่การที่ฟีฟ่ากำหนดกรอบการใช้เสรีภาพในการทำสัญญาของระเบียบ RSTP กระทบต่อเสรีภาพในการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติข้ามแดนหรือเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายตัวเองของคนงานข้ามแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงโทษทางวินัยที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ RSTP เช่น การลงโทษทางวินัยห้ามไม่ให้ขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับต้นสังกัดใหม่ (Sanction prohibiting the registration of new players) หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ RSTP นั้น ย่อมกระทบต่อเสรีภาพในการโอนย้ายแรงงานข้ามชาติข้ามแดนโดยตรง ในทางเดียวกันระเบียบ RSTP สร้างปัจจัยอันเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจรับบุคคลเข้า

²¹ Court of Justice of the European Union. "Football: some FIFA rules on international transfers of professional footballers are contrary to EU law." *InfoCURIA Case-law*, October 2024. Accessed December 28, 2024. <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2024-10/cp240172en.pdf>

มาอยู่ภายใต้สังกัดของสโมสรกีฬาฟุตบอล เพราะถ้าสโมสรกีฬาฟุตบอลจะยอมรับนักกีฬาได้หรือไม่ นั้น ก็อาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับสโมสรของตน ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านกฎหมาย (Legal Risks) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risks) และความเสี่ยงด้านกีฬา (Sporting Risks)²² นั้นหมายความว่านักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์ที่จะโอนย้ายตนเข้ามาทำงานยังสโมสรต้นสังกัดใหม่อาจเผชิญกับสัญญาแบบยึดหยุดที่ไม่มั่นคงเป็นพิเศษ ซึ่งอาจมีการให้สิทธิในการบอกเลิกได้จากสโมสรต้นสังกัดใหม่หรือมีการให้สิทธิในการจำกัดความรับผิดชอบต่อนักกีฬาฟุตบอลและสโมสรต้นสังกัดเดิม โดยสโมสรต้นสังกัดใหม่ก็ไม่สร้างหลักประกันให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างจากสโมสรต้นสังกัดเดิม

นอกจากนี้ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปได้วินิจฉัยว่าระเบียบ RSTP มีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาเสถียรภาพในการทำสัญญา (Maintaining Contractual Stability) โดยเฉพาะยัง ระเบียบ RSTP ได้วางระเบียบเอาไว้ให้คู่สัญญาหรือคู่ตกลงทุกฝ่ายทำข้อตกลงว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร ในทำนองที่แฝงไว้ด้วยหลักประกันการชำระหนี้ ซึ่งกำหนดกลไกเป็นการผิมนัดชำระหนี้ (เช่น การชำระค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรที่สโมสรต้นสังกัดใหม่ต้องชำระให้ต้นสังกัดเดิม (Transfer Fee) การชำระเงินเพื่อตอบแทนน้ำใจแก่สโมสรต้นสังกัดเดิมที่สโมสรต้นสังกัดใหม่ต้องจ่ายให้สโมสรต้นสังกัดเดิม (Solidarity Payments) และการชำระเงินค่าฝึกฝนนักกีฬาเป็นการตอบแทนที่สโมสรต้นสังกัดเดิมเลี้ยงดูฟูมฟักอบรมบ่มเพาะทักษะให้แก่ นักกีฬาฟุตบอล (Training Compensation)) ไม่ตรงตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่ระบุเอาไว้ในข้อตกลงของแต่ละฝ่ายในอนาคต อันเป็นการประกันการชำระหนี้หนึ่งที่ปรากฏอยู่ใน ระเบียบ RSTP อย่างชัดเจน แล้ววัตถุประสงค์ดังกล่าวอยู่บนรากฐานของการสร้างข้อตกลงว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างนักกีฬา สโมสรต้นสังกัดเดิมและสโมสรต้นสังกัดใหม่ที่ สกัดกันไม่ให้คู่ตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจำต้องเสียเปรียบ คู่ตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจำต้องยอมรับข้อตกลงที่ไม่สมเหตุสมผลหรือคู่ตกลงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจำต้องยอมรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนทั่วไปจะพึงคาดหวังตามปกติ มุ่งหมายให้คู่ตกลงทุกฝ่ายมีหน้าที่ที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่กันและกัน หากคู่ตก

²² Court of Justice of the European Union. “Case C-650/22 (Lassana Diarra and FIFPRO v. FIFA and URBSFA).” *InfoCURIA Case-law*, October 2024. Accessed December 28, 2024.
<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=DOC&pageIndex=0&docid=290690&part=1&doclang=EN&text=&dir=&occ=first&cid=1206214>

ลงฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ คู่ตกลงอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว ไม่เพียงแต่ผิดสัญญาต่างตอบแทนเท่านั้น แต่ยังเป็น การฝ่าฝืนกรอบวินัยที่ระเบียบ RSTP ได้กำหนดเอาไว้อีกด้วย แต่กลไกในการรักษาเสถียรภาพในการทำ สัญญาก็ไม่ควรสกัดกั้นเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์ที่จะโอนย้ายตนเข้ามาทำงานยังสโมสร ต้นสังกัดใหม่ แม้ว่านักกีฬาฟุตบอลกระทำผิดหรือฝ่าฝืนต่อสัญญาจ้างกับสโมสรต้นสังกัดเดิมก็ตาม แต่การวางหลักเกณฑ์ของระเบียบ RSTP ในทำนองที่จำกัดเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์ที่ จะโอนย้ายตนเข้ามาทำงานยังสโมสรต้นสังกัดใหม่อย่างยิ่งยวด ก็ดูเหมือนว่าปัญหาการระวางโทษ ทางวินัยของนักกีฬาฟุตบอลไม่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิดฐานละเมิดสัญญาจ้างกับต้น สังกัดเดิมและการระวางโทษทางวินัยที่นักกีฬาฟุตบอลพึงได้รับ ซึ่งการลงโทษทางวินัยก็พึงต้องได้ สัดส่วนกับความผิดของนักกีฬาฟุตบอล (Proportionality of Sanction)

ในอีกด้านหนึ่งฟีฟ่าบัญญัติระเบียบ RSTP ขึ้นมาเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) อันเป็นประโยชน์ที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการของบรรดามนุษยชาติที่เข้ามามีส่วน ร่วมกับกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลหรือตอบสนองความต้องการของผู้คนส่วนใหญ่ที่เข้ามามีส่วนได้ ส่วนเสียกับในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ที่อยากเห็นฟีฟ่าส่งเสริมสนับสนุนให้วงการกีฬาฟุตบอล สากลดำรงคงอยู่คู่มวลมนุษยชาติเพื่อให้ผู้คนส่วนใหญ่ในวงการกีฬาฟุตบอลสากลได้ประโยชน์ ร่วมกันจากกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลหรือการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลนานาชาติตลอดไป กีฬา ฟุตบอลในฐานะที่เป็นกีฬาสากลซึ่งฟีฟ่าและสมาคมชาติสมาชิกมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลร่วมกัน ก็ ถือเป็นสมบัติที่อยู่คู่มวลมนุษยชาติสำหรับมวลมนุษยชาติได้ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมกีฬาฟุตบอล สากลหรือการจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติ

แต่ในอีกด้านหนึ่งความต้องการของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมกีฬาฟุตบอลสากลก็ต้องการเห็น กิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลหรือการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลนานาชาติดำเนินไปอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรมและเป็นไปบนพื้นฐานของความถูกต้องชอบธรรม โดยประโยชน์สาธารณะเช่นว่านี้ไม่ได้มี ลักษณะที่ให้ประโยชน์ต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดในวงการกีฬาฟุตบอลนานาชาติเป็นการเฉพาะหรือตัว บุคคลที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดในสังคมกีฬาฟุตบอลสากลโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ระเบียบ RSTP ถือเป็น กฎระเบียบของฟีฟ่าที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน (Private Law Association) และใช้อำนาจ บริหารปกครอง บริหารจัดการหรือควบคุมดูแลกีฬาฟุตบอลสากล (Regulation, Organisation and Control of the Global Football) ให้บรรดาสมาชิกหรือบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวงการ กีฬาฟุตบอลสากลที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารปกครองหรือกำกับดูแลอยู่เท่านั้น แต่ก็ไม่ได้

หมายความว่ากฎระเบียบของฟีฟ่าจะเหนือไปกว่ากฎหมายสหภาพยุโรปหรือกฎหมายของชาติสมาชิกสหภาพยุโรปไปได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งฟีฟ่าเคารพกฎหมายสหภาพยุโรปและกติกาที่ชาติสมาชิกสหภาพยุโรปยอมรับนับถือร่วมกัน แม้ว่าฟีฟ่าสามารถใช้อำนาจบริหารปกครอง บริหารจัดการหรือควบคุมดูแลกีฬาฟุตบอลสากลตามหลักความจำเพาะเจาะจงของกีฬา (Specificity of Sport) ที่เป็นหลักการพื้นฐานที่เกิดขึ้นพร้อมกับระบอบการบริหารปกครองกีฬาสากลในแต่ละชนิดกีฬาให้เป็นหนึ่งเดียวกันและไม่ขึ้นกับอำนาจรัฐ อำนาจการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของฟีฟ่าอย่างอิสระเช่นว่านี้ทำให้ฟีฟ่ามีเอกสิทธิ์ในการบริหารปกครองชนิดกีฬาของตนเอง (Autonomy of Sport) แยกออกจากอำนาจรัฐและอำนาจบริหารปกครองในชนิดกีฬาอื่น ๆ องค์การบริหารปกครองกีฬาในชนิดกีฬาต่าง ๆ ต่างองค์กรต่างมีเอกสิทธิ์ในการบริหารปกครองชนิดกีฬาของตนเองหรือควบคุมดูแลบรรดาสมาชิกของตนเองอย่างอิสระ แต่ฟีฟ่าในฐานะที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลหรือกำกับดูแลการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับนานาชาติในภูมิภาคยุโรป ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายสหภาพยุโรปอย่างเคร่งครัด จะมาอ้างว่ากฎระเบียบของตนมีสถานะเหนือไปกว่ากฎหมายสหภาพยุโรปไม่ได้

เหตุนี้ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปจึงวางหลักเกณฑ์เอาไว้ในการวินิจฉัย 3 ประการด้วยกัน ได้แก่²³ (ก) ประการแรก นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เข้ามาเป็นคู่สัญญาในสัญญาจ้างระหว่างตนเองกับสโมสรต้นสังกัดเดิม และสโมสรต้นสังกัดเดิมได้ยกเลิกสัญญานั้นโดยไม่มีเหตุอันควร ทั้งสโมสรต้นสังกัดใหม่ที่ได้จ้างและรับนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดหลังจากที่มีการยกเลิกสัญญาจ้างระหว่างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับต้นสังกัดเดิมเรียบร้อยแล้วนั้น จะต้องร่วมกันรับผิดชอบและพึงจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่ต้องจ่ายให้กับสโมสรต้นสังกัดเดิมนักกีฬาฟุตบอลเคยเข้าร่วมสังกัดและปฏิบัติงานให้ โดยรูปแบบของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลต้องกำหนดอย่างชัดเจนหรือไม่เปิดช่องให้ใช้ดุลพินิจตีความอย่างกว้างขวาง รวมทั้งสัญญาจ้างนักกีฬาต้องระบุข้อตกลงที่สมเหตุสมผลและกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบในการละเมิดสัญญาจ้างของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอย่างเหมาะสม (ข) ประการที่สอง ในกรณีสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ แต่นักกีฬาฟุตบอลลงใจลาออกก่อนกำหนดทำให้สโมสรต้นสังกัดเดิมได้รับความเสียหาย สโมสรต้นสังกัดใหม่

²³ European Union, “Document 62022CJ0650 - Judgment of the Court (Second Chamber) of 4 October 2024. Fédération internationale de football association (FIFA) v BZ,” *EUR-Lex*, October 2024, accessed December 28, 2024, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62022CJ0650>.

ต้องรับโทษทางวินัยด้วยการห้ามขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์จะเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัด ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่สโมสรต้นสังกัดใหม่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้ร่วมกัน ก่อให้หรือยุยง ส่งเสริมให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพละเมิดสัญญาจ้างกับต้นสังกัดเดิม และ (ค) ประการที่สาม การเกิดข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรสามารถกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการยับยั้งไม่ให้สมาคมกีฬาฟุตบอลชาติสมาชิกของฟีฟ่าซึ่งมีอำนาจบริหารปกครอง เป็นประเทศอันเป็นสถานที่ตั้งของสโมสรต้นสังกัดเดิม ออก ITC ที่เป็นเอกสารสำคัญสำหรับการขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับสโมสรต้นสังกัดใหม่ ซึ่งส่งผลให้นักกีฬาฟุตบอลไม่อาจเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลให้กับสโมสรต้นสังกัดใหม่หรือลงทำการแข่งขันในนามต้นสังกัดใหม่ได้

นอกจากนี้ ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปจึงวางแนวทางปฏิบัติให้ฟีฟ่าและบรรดาสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าพึงปฏิบัติตามเอาไว้ว่าการตีความระเบียบ RSTP กับการนำเอาระเบียบ RSTP มาบังคับใช้ในเขตอำนาจของสหภาพยุโรป (Territory of the European Union) ต้องบังคับใช้อยู่บนพื้นฐานของหลักความเหมาะสมที่ฟีฟ่าในฐานะองค์กรบริหารปกครองกีฬาต้องใช้อำนาจตามระเบียบ RSTP เลือกรื้อคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลที่สอดคล้องและสามารถจะดำเนินการให้ความมุ่งหมายของระเบียบ RSTP บรรลุผล และอยู่บนพื้นฐานของหลักความได้สัดส่วนที่ฟีฟ่าต้องใช้อำนาจกำหนดโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้กระทำความผิดวินัยฝ่าฝืนต่อ ระเบียบ RSTP ในอีกด้านบทลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนระเบียบ RSTP ต้องช่วยรักษาดุลยภาพระหว่างความเสียหายที่ผู้รับโทษทางวินัยจะต้องเผชิญกับประโยชน์สาธารณะในด้านการรักษาเสถียรภาพในข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรในระดับที่แน่แท้หรือในด้านการดำรงข้อสัญญาที่เป็นธรรมระหว่างบรรดาผู้เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรทุกฝ่าย

7. บทวิเคราะห์คำพิพากษาศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดี *Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA*

ฟีฟ่าได้บัญญัติระเบียบ RSTP ขึ้นมาในฐานะกฎระเบียบว่าด้วยการกำกับดูแลการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า รวมทั้งบังคับใช้ระเบียบ RSTP ผ่านการวางกระบวนการที่มีเป้าหมายให้บรรดาสมาคมชาติสมาชิกและผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่ามีการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลหรือเพื่อให้คำสั่งเพื่อการ

บริหารปกครองกีฬาบรรลุปเป้าหมายสำหรับกำกับดูแลการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรโดยฟีฟ่าใช้อำนาจอย่างเป็นทางการเป็นอิสระระเบียบ RSTP ยังเป็นกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและตั้งคำถามกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร รวมถึงการสร้างกลไกตรวจสอบเสรีภาพในการทำข้อตกลงระหว่างสโมสรต้นสังกัดเดิม สโมสรต้นสังกัดใหม่และนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์จะโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร กลไกของระเบียบ RSTP ดำเนินไปโดยอาศัยหลักความเป็นธรรม ความถูกต้องชอบธรรม ที่ผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลยอมรับนับถือร่วมกันเข้ามาเป็นกรอบอ้างอิง เท่ากับว่าฟีฟ่าได้ใช้อำนาจบัญญัติกฎระเบียบและอำนาจบริหารปกครองตามความจำเป็นเพื่อวางมาตรฐานการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรเป็นตัวกำกับเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เพื่อป้องกันการใช้เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลนำมาซึ่งความสับสนวุ่นวายและสิ่งไม่พึงประสงค์ในลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งไม่มีสิทธิเลิกสัญญาแก่คู่สัญญาอีกฝ่ายโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเอาจริงเอาจังเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายต้องรับภาระเกินความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม การบัญญัติระเบียบ RSTP ที่อาศัยหลักการดังที่กล่าวมานี้ถือเป็นการดำเนินการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าโดยอำนาจที่ล้นเหลือ สามารถกระทบต่อเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจากสโมสรต้นสังกัดเดิมในอีกประเทศหนึ่งไปยังสโมสรต้นสังกัดใหม่ในอีกประเทศหนึ่ง ระเบียบ RSTP ก็เป็นเพียงกฎระเบียบของฟีฟ่าในฐานะที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมบรรดาสมาคมชาติสมาชิกกับผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองของตนเท่านั้น ถ้าระเบียบ RSTP สามารถทำลายเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลเพื่อเข้ามาทำงานหรือเล่นกีฬาให้กับสโมสรต้นสังกัดใหม่ รวมทั้งสกัดกั้นช่องทางแสวงหาชื่อเสียงเกียรติคุณหรือปิดกั้นช่องทางทำมาหาได้ทางเจริญของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในกฎหมายสหภาพยุโรป โดยเฉพาะมาตรา 45 แห่ง TEEU มีเป้าหมายที่สำคัญของการรับรองคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือเสรีภาพในการเดินทางจากรัฐหนึ่งไปยังอีกรัฐหนึ่ง การจำกัดเสรีภาพเช่นว่านี้ที่ถูกรับรองโดยบทบัญญัติในระเบียบ RSTP ของฟีฟ่า เป็นประเด็นที่ท้าทายโครงสร้างอำนาจของสหภาพยุโรปในฐานะองค์การเหนือชาติที่มีมาแต่ดั้งเดิม ถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมการกำกับดูแลการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรในนามของการรักษาความสงบเรียบร้อยในการทำข้อตกลง การป้องกันความสับสนวุ่นวายระหว่างบรรดาสมาชิก และการรักษาความถูกต้องชอบธรรม ซึ่งผู้เขียนได้วิพากษ์

ผลกระทบต่อเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เป็นปัญหาจากการบังคับใช้ระเบียบ RSTP โดยเน้นให้เห็นถึงผลกระทบต่อตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ผ่านการศึกษารณียศึกษาของนาย Lassana Diarra และการวิเคราะห์คำพิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดีที่ C-650/22 Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในการคุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในสหภาพยุโรป

นอกจากนี้ภายใต้กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า (ที่มุ่งเน้นให้เกิดการระงับข้อพิพาทระหว่างฟีฟ่ากับบรรดาผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่าหรือระหว่างบรรดาผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่าด้วยกัน การระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่ามักถูกควบคุมและจำกัดโดยระเบียบ RSTP สะท้อนถึงคุณค่าความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมที่ผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากลยอมรับนับถือร่วมกัน นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ทำการโอนย้ายตนเองจากสโมสรต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรต้นสังกัดใหม่ที่ท้าทายระบบการรักษาความเป็นธรรมหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อกลไกการดำรงความถูกต้องชอบธรรมของฟีฟ่า มักถูกข่มขู่จากสโมสรต้นสังกัดเดิมและถูกนำเอาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า ผลที่ตามมานั้นก็คือนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าก็มักเผชิญความพ่ายแพ้ในคดีพิพาทที่เกิดขึ้นและคดีพิพาทดังกล่าวได้ถูกนำเอาเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า (เช่น การที่นาย Lassana Diarra ถูกดำเนินคดีโดยสโมสร FC Lokomotiv Moscow อันเป็นสโมสรต้นสังกัดเดิมของนาย Lassana Diarra) แล้วผลที่ตามมาอีกอย่างหนึ่งนั้นก็คือนักกีฬานักกีฬาฟุตบอลอาชีพและสโมสรกีฬาฟุตบอลต่างมักหลีกเลี่ยงการกระทำการอันฝ่าฝืน ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น (เช่น การทำข้อตกลงจำกัดความรับผิดชอบของสโมสร Royal Charleroi S.C. อันเป็นสโมสรต้นสังกัดใหม่ของนาย Lassana Diarra) อีกทั้งการต่อสู้คดีของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในกระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่าก็มักเผชิญกับข้อจำกัดที่เข้มงวดในทำนองห้ามนำคดีพิพาทขึ้นสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลักของรัฐต่าง ๆ แต่ให้ใช้เพียงกระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่ามาระงับข้อพิพาทในประเด็นเกี่ยวกับการบังคับใช้ระเบียบ RSTP ที่เกิดขึ้นเท่านั้น รวมถึงฟีฟ่าได้พยายามกล่าวอ้างถึงการใช้อำนาจการบริหารปกครองบรรดาสมาคมชาติสมาชิกและผู้ยอมตนเข้ามาอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของตนอย่างเป็นอิสระ ปราศจากการครอบงำหรือแทรกแซงของรัฐต่าง ๆ ผลที่ตามมาก็คือการทำให้ประเด็นด้านเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่น

ฐานของนักกีฬาฟุตบอลเพื่อเข้ามาทำงานหรือเล่นกีฬาให้กับสโมสรต้นสังกัดใหม่ มักไม่อยู่ในสายตาของฟีฟ่า

คำพิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดีที่ C-650/22 Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA ที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลให้ความเข้าใจในประเด็นเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลถูกขยายไปในวงกว้าง อีกทั้งฟีฟ่าอาจต้องยอมรับการวางปทัสสถานและข้อเสนอแนะจากศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในเพื่อปรับปรุงหรือปฏิรูประเบียบ RSTP อันสามารถทำให้ตนเข้ามามีบทบาทในการใช้อำนาจบริหารปกครองสมาคมสมาชิกในภูมิภาคยุโรปหรือกำกับดูแลการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างประเทศในภูมิภาคยุโรปได้ โดยที่ระเบียบ RSTP ไม่มีสาระสำคัญที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายสหภาพยุโรป

8. บทสรุป

กล่าวโดยสรุป แม้ว่า Lassana Diarra จะแพ้คดีและตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ต้องเผชิญผลกระทบจากคำวินิจฉัยวินิจฉัยของศาล CAS ในคดี CAS 2015/A/4094, Lassana Diarra v. FC Lokomotiv Moscow, Award of 27 May 2016 ที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศเบลเยียมในเวลาต่อมา แต่นั่นก็ไม่ได้ปิดกั้นโอกาสที่ Lassana Diarra จะต่อสู้เรียกร้องความยุติธรรมให้กับตนเองแต่อย่างใด Lassana Diarra จึงต่อสู้ด้วยการนำข้อพิพาทให้ตุลาการของรัฐ (ประเทศเบลเยียม) อำนาจความยุติธรรมแก่ตน

ศาลพาณิชย์จังหวัดเอโน และศาลอุทธรณ์ภาคมอสโคว์ ประเทศเบลเยียมจึงมีบทบาทสำคัญในการใช้อำนาจตุลาการของรัฐ มาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่าง Lassana Diarra ในฐานะผู้อยู่ภายใต้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากล กับฟีฟ่าและราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียม ในฐานะผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากล โดยที่การใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลของราชสมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียม และฟีฟ่า อีกทั้งกฎระเบียบของวงการกีฬาฟุตบอลสากลที่สมาคมกีฬาฟุตบอลเบลเยียมและฟีฟ่าบังคับใช้อยู่ในขณะนั้นมีบางอย่างที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายของรัฐ ทั้ง ๆ ที่ฟีฟ่าและบรรดาสมาคมสมาชิกมักพยายามกล่าวอ้างว่าองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลอย่างตนกับบรรดาสมาชิกควรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลโดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ จากรัฐ อันถือเป็นบริบทสำคัญประการหนึ่งของเอกสิทธิ์ในการบริหารปกครองชนิดกีฬาของตนเอง

โดยแท้ แต่แท้ที่จริงแล้วทั้งราชสมาคมกีฬามือบอลเบลเยียมและฟีฟ่าต่างก็เป็นเพียงแค่นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนซึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายเบลเยียมอย่างเดียวกันทั้งหมดทั้งสิ้น แล้วศาลเบลเยียมก็เห็นว่าไม่มีทั้งกฎหมายให้อำนาจนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนเช่นว่านี้โดยเฉพาะที่ให้บริการปกครองบรรดาสมาชิกภายนอกขอบเขตที่กฎหมายเบลเยียมกำหนดเอาไว้ นั่นหมายความว่าราชสมาคมกีฬามือบอลเบลเยียมและฟีฟ่าจะใช้อำนาจได้อย่างเต็มที่จนไปกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของนักกีฬาอย่างยิ่งยวดไม่ได้ เท่ากับว่ากระบวนการยุติธรรมเบลเยียมยื่นมือเข้ามาตีกรอบและตรวจสอบการกระทำเพื่อการบริหารปกครองกีฬามือบอลของราชสมาคมกีฬามือบอลเบลเยียมและฟีฟ่า ในอีกด้านหนึ่งการที่ประเทศเบลเยียมเป็นรัฐสมาชิกของสหภาพยุโรปทำให้ศาลอุทธรณ์ภาคมอส ประเทศเบลเยียม สามารถส่งเรื่องไปยังศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปเพื่อให้ตีความว่ากฎระเบียบของฟีฟ่าเช่นว่านี้ขัดต่อกฎหมายสหภาพยุโรปที่ประกันสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของพลเมืองสหภาพยุโรปเอาไว้หรือไม่ เท่ากับว่าสถาบันตุลาการของสหภาพยุโรปใช้อำนาจตุลาการมาในการพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้ แล้วคำพิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปที่เกิดขึ้นมาก็ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในข้อพิพาท

ศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปจึงได้หยิบยกมาตรา 45 และมาตรา 101 แห่ง TFEU มาประกอบการวินิจฉัยไปในทำนองที่คุ้มครองเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของ Lassana Diarra ในฐานะนักกีฬามือบอลอาชีพที่โยกย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพนักกีฬามือบอลในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป เพราะนักกีฬามือบอลอาชีพก็เหมือนแรงงานจำพวกอื่น ๆ ที่พึงมีเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติจากสมาคมกีฬามือบอลอาชีพที่เป็นนายจ้างหรือการกีดกันจากกฎระเบียบขององค์กรบริหารปกครองกีฬามือบอลที่บริหารปกครองสมาคมกีฬามือบอลอาชีพอีกชั้นหนึ่ง (มาตรา 45 แห่ง TFEU) ในอีกด้านหนึ่งการตกลงร่วมกันระหว่างฟีฟ่ากับบรรดาสมาคมชาติสมาชิกของฟีฟ่าในการทำนองที่ร่วมกันจัดระเบียบธุรกิจอุตสาหกรรมของวงการกีฬามือบอลสากลเพื่อนำมาซึ่งเอกสิทธิของฟีฟ่าในการควบคุมธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬามือบอลเหนือบรรดาสมาคมชาติสมาชิกและผู้เกี่ยวข้องในทางหนึ่งทางใดกับสมาคมชาติสมาชิก ก็ล้วนแล้วแต่เป็นการตกลงร่วมกันนำไปสู่การมีอิทธิพลผูกขาดธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬามือบอลสากลแบบหนึ่งเดียว จนท้ายที่สุด Lassana Diarra ผู้ต้องจ่ายยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบของฟีฟ่าต้องประสบเคราะห์กรรมตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบจากการบังคับใช้ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่าอย่างยิ่งยวดและเผชิญบาปเคราะห์จาก

การที่ฟีฟ่ากำหนดโทษที่ไม่เหมาะสมกับตัวบุคคลที่ดำรงสถานะนักกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือไม่ได้ สัดส่วนกับความผิด (มาตรา 101 แห่ง TFEU)

แม้ว่าหลักเกณฑ์ในระเบียบ RSTP ที่มุ่งดำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรมและวางกลไก รักษาความเป็นธรรมเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าอาจเป็นการสร้าง อุปสรรคหรือข้อจำกัดในเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอล โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ใน มาตรา 9 และ 17 ของ ระเบียบ RSTP ซึ่งมุ่งดำรงรักษาความถูกต้องชอบธรรมและวางกลไกรักษา ความเป็นธรรมเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวก็แฝง เอาไว้ซึ่งข้อจำกัดการใช้เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอล ในอีกด้านหนึ่งคำ พิพากษาของศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรปในคดีที่ C-650/22 Lassana Diarra and FIFPRO v FIFA and URBSFA ได้วางหลักการเอาไว้อย่างชัดเจนว่าการใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาฟุตบอล สากลของฟีฟ่าสามารถดำเนินอยู่ต่อไปได้ ตราบเท่าที่ไม่กระทบต่อการใช้เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่น ฐานของนักกีฬาฟุตบอลดังปรากฏในมาตรา 45 และมาตรา 101 แห่ง TFEU ในทำนองที่ให้นักกีฬา ฟุตบอลอาชีพต้องยอมรับบาปเคราะห์หรือรับการชดเชวย่างยืดยาว จนถึงขั้นปิดกั้นช่องทางแสวงหา ชื่อเสียงเกียรติคุณในฐานะนักกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือสกัดกั้นทางทำมาหาทางเจริญในฐานะ คนทำงานหรือผู้ประกอบการอาชีพเพื่อแสวงหารายได้ในวงการกีฬาฟุตบอลหากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ RSTP ซึ่งในอนาคต ระเบียบ RSTP ควรได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้อง กับกฎหมายสหภาพยุโรป ทำให้ฟีฟ่ายังสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอล สากลหรือยังสามารใช้อำนาจของตนเข้ามาควบคุมบรรดาสมาคมสมาชิกที่อยู่ในภูมิภาคยุโรป ต่อไปได้ในอนาคต

References

- Bastianon, Stefano, and Michele Collucci. "The Evolution of FIFA Transfer Football Regulations: Challenges, Opportunities, and Innovative Approaches in the Wake of the Diarra Judgment." *Rivista di Diritto ed Economia dello Sport* 20 (2024): 1–49.
- Bennacer, Alban. "Affaire Lassana Diarra, vers un nouvel arrêt Bosman ?." *L'Officiel juridique du sport*, June 2024. Accessed December 29, 2024. <http://strategos-avocat.com/gallery/LOJS195.pdf>.
- Blackshaw, Ian. "ADR and Sport: Settling Disputes Through the Court of Arbitration for Sport, the FIFA Dispute Resolution Chamber, and the WIPO Arbitration & Mediation Center." *Marquette Sports Law Review* 24, no. 1 (2013): 1-57.
- Court of Justice of the European Union. "Case C-650/22 (Lassana Diarra and FIFPRO v. FIFA and URBSFA)." InfoCURIA Case-law, October 2024. Accessed December 28, 2024. <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=DOC&pageIndex=0&docid=290690&part=1&doclang=EN&text=&dir=&occ=first&cid=1206214>.
- Court of Justice of the European Union. "Football: Some FIFA Rules on International Transfers of Professional Footballers Are Contrary to EU Law." InfoCURIA Case-law, October 2024. Accessed December 28, 2024. <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2024-10/cp240172en.pdf>.
- Czarnota, Paul A. "FIFA Transfer Rules and Unilateral Termination Without Just Cause." *Berkeley Journal of Entertainment and Sports Law* 2, no. 1 (2024): 1-47.
- Desirée Bellia, Ornella. "CAS 2015/A/4094, Lassana Diarra v. FC Lokomotiv Moscow, Award of 27 May 2016." *Yearbook of International Sports Arbitration* 2016 (2016): 317-332.

Dupont, Jean-Louis. "Sport Governance and EU Law: The Times They Are (Finally!) A-Changin'." *Sports Law, Policy & Diplomacy Journal* 2, no. 1 (2024): 1-17.

École des Agents de Joueurs de Football. "Revue juridique Arrêt Diarra : quel impact sur les contrats des joueurs de football ?" École des Agents de Joueurs de Football, October 2024. Accessed December 29, 2024.

<https://www.eajf.fr/blog-posts/arret-diarra-quel-impact-sur-les-contrats-des-joueurs-de-football>.

European Union. "Document 62022CJ0650 - Judgment of the Court (Second Chamber) of 4 October 2024. Fédération internationale de football association (FIFA) v BZ." EUR-Lex, October 2024. Accessed December 28, 2024. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62022CJ0650>.

Fédération Internationale de Football Association. *FIFA Statutes August 2014 Edition*. Zürich: Fédération Internationale de Football Association, 2014.

Fédération Internationale de Football Association. *The FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players*. Zürich: Fédération Internationale de Football Association, 2014.

Feess, Eberhard, and Gerd Muehlheusser. "Transfer Fee Regulations in European Football." *European Economic Review* 47, no. 4 (2003): 645-668.

Goh, Chui Ling, and Jack Anderson. "The Credibility of the Court of Arbitration for Sport." *Harvard Journal of Sports & Entertainment Law* 13, no. 2 (2022): 233-264.

James, Mark. "The Diarra Case." *The International Sports Law Journal* 24 (2024): 205-207.

Kos, Drago. "FIFA Transfer System Reform: Analysis and Recommendations." Council of Europe, 2021. Accessed December 29, 2024. <https://rm.coe.int/fifa-transfer-system-reform-analysis-and-recommendations-expert-report/1680a28ad7>.

Lawrence, Ian. "The Legal Context of a Player Transfer in Professional Football: A Case Study of David Beckham." *Entertainment and Sports Law Journal* 11, no. 6 (2016): 1-8.

- Lukomski, Jan. "On the Finalisation of International Football Transfers and Professional Football Players' Contracts." *The International Sports Law Journal* 20 (2020): 157–179.
- Maisonneuve, Mathieu. "Chronique de jurisprudence arbitrale en matière sportive (Tribunal de commerce du Hainaut (Belgique), division Charleroi, 19 janvier 2017, A/16/00141, Lassana Diarra c/ URBSFA & FIFA ; Tribunal fédéral suisse, 1re Cour de droit civil, arrêt 4A_620/2015 du 13 décembre 2016, Sporting Clube de Portugal c/ Doyen Sports Investments Limited)." *Revue de l'arbitrage* 3 (2024): 1011–1057.
- Parrish, Richard. "Article 17 of the FIFA Regulations on the Status and Transfer of Players: Compatibility with EU Law." *Maastricht Journal of European and Comparative Law* 22, no. 2 (2015): 256-282.
- Perales, Carmen. "Belgian Court Asks ECJ to Rule on Legality of FIFA Player Transfer Rules." PaRR, September 2024. Accessed December 29, 2024.
<https://www.dupont-hissel.com/assets/48df318d-32bb-46c1-8f59-739b0dffebd3/parr-article.pdf>.
- Perruchoud, Matthieu. "Application of Swiss Law and Influence of Swiss Protection of Legal Personality in International Sport: A Necessity to Ensure Equality of Treatment Among Competitors?" *The International Sports Law Journal* 23 (2023): 340–356.
- United Nations Office on Drugs and Crime. "Crime, Corruption and Wrongdoing in the Transfer of Football Players and Other Athletes." United Nations Office on Drugs and Crime, November 2022. Accessed December 29, 2024.
https://www.unodc.org/documents/Safeguardingsport/Publications/Advocacy_Paper_Crime_Athlete_Corruption_Transfers_Football_NOV22.pdf.
- Welch, Roger. "Player Mobility, the FIFA Transfer Rules and Freedom of Movement." *International Sports Law Review* 6, no. 4 (2008): 83-86.